

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1975

Warszawa, dnia 20 listopada 1975 r.

Nr 11

INDEKS 25404/35270

SPIS TREŚCI

Dział A

- Poz. 63 — uchwała XIV Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 9 czerwca 1975 r. w sprawie dalszego wzrostu aktywności związków zawodowych w realizacji zadań społeczno-gospodarczych 1975 r. 138
- „ 64 — uchwała XIV Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 9 czerwca 1975 r. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej terenowych instancji związkowych 139
- „ 65 — wytyczne Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 19 czerwca 1975 r. w sprawie zadań instancji związkowych przy stosowaniu niektórych przepisów Kodeksu pracy 140
- „ 66 — wytyczne Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 19 czerwca 1975 r. w sprawie Wojewódzkich Rad Związków Zawodowych w dziedzinie umacniania praworządności w stosunkach pracy oraz pomocy prawnej dla pracowników 142

Dział B

- Poz. 67 — ustawa z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych 143
- „ 68 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 maja 1975 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia 149
- „ 69 — rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 maja 1975 r. w sprawie utworzenia okręgowych sądów pracy i ubezpieczeń społecznych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości 150
- „ 70 — uchwała Nr 91 Rady Ministrów z dnia 30 maja 1975 r. w sprawie zatrudnienia pracowników znoszonych jednostek organizacyjnych 151
- „ 71 — rozporządzenie Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 31 maja 1975 r. w sprawie terytorialnego zakresu działania i siedzib terenowych komisji rozjemczych i terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy 152
- „ 72 — wytyczne Nr 10 Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 30 maja 1975 r. w sprawie wstępnego stażu pracy 152
- „ 73 — wytyczne Nr 7 Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 30 maja 1975 r. w sprawie organizacji terenowych komisji rozjemczych i terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy 154
- „ 74 — uchwała Nr 164 Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1975 r. w sprawie skróconego czasu pracy w podziemnych kopalniach rudy 154
- „ 75 — zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 września 1975 r. w sprawie określenia wysokości i zasad przyznawania ekwiwalentu pieniężnego funkcjonariuszom pożarnictwa, którzy w miejscu pełnienia służby nie otrzymali mieszkania 155

DZIAŁ A

63.

**UCHWAŁA
XIV PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 9 czerwca 1975 r.

**w sprawie dalszego wzrostu aktywności związków zawodowych
w realizacji zadań społeczno-gospodarczych 1975 r.**

Dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy naszego kraju, stały wzrost poziomu życia, warunków pracy oraz socjalistycznej świadomości i kultury narodu, osiągnięte w wyniku realizacji programu VI Zjazdu partii, są trwałym dorobkiem wszystkich ludzi pracy, całego naszego społeczeństwa.

Konsekwentna realizacja programu partii, poparta aktywnością społeczno-polityczną i zawodową ludzi pracy, umożliwiła osiągnięcie w ostatnich latach wysokiego tempa rozwoju, a w jego rezultacie wydatnej poprawy warunków materialnych ludzi pracy i ich rodzin, wyższych i lepszych możliwości zaspokajania ambicji zawodowych i potrzeb kulturalnych społeczeństwa.

W pierwszych miesiącach bieżącego roku osiągnęliśmy wysoką dynamikę wzrostu produkcji materialnej oraz poprawę efektywności gospodarowania. Rezultaty te związane są ściśle ze wzrostem aktywności i zaangażowania pracowników w realizację zobowiązań produkcyjnych podjętych w odpowiedzi na apel zawarty w liście I sekretarza KC PZPR tow. Edwarda Gierka i prezesa Rady Ministrów PRL tow. Piotra Jaroszewicza.

Przed nami zadania drugiego półrocza. Są one wysokie, a ich pełne i rytmiczne wykonywanie mieć będzie decydujące znaczenie dla utrwalenia wysokiej dynamiki rozwoju ekonomicznego kraju oraz dalszej poprawy materialnych, socjalnych i kulturalnych warunków życia ludzi pracy.

Zadania te będziemy realizować w nowym, dwustopniowym układzie organizacyjnym terenowych władz partyjnych, państwowych i związków zawodowych, ukształtowanych decyzjami XVII Plenum KC PZPR i uchwalonych przez Sejm PRL. Stwarza to korzystne warunki dla harmonijnego rozwoju kraju, jego poszczególnych regionów, dla efektywnego spożytkowania inicjatyw i zaangażowania naszego społeczeństwa.

XIV Plenum CRZZ aprobuje kierunki działania zawarte w referacie prezydium jako wytyczną działania instancji i organizacji związków zawodowych w rozwijaniu aktywności społeczno-zawodowej załóg.

Za podstawowe i pierwszoplanowe zadanie ogniw ruchu zawodowego plenum uznaje działanie na rzecz pomyślnej realizacji zadań społeczno-gospodarczych bieżącego roku. W związku z tym niezbędne jest podejmowanie działań społeczno-organizacyjnych na rzecz wykorzystania istniejących rezerw oraz oszczędnego gospodarowania materiałami i surowcami.

Nowe inicjatywy pracownicze oraz realizację zobowiązań produkcyjnych kierować należy przede wszystkim na wytwarzanie wyrobów poszukiwanych na rynku zewnętrznym i w eksporcie.

Dla doskonalenia analizy oceny wyników społeczno-produkcyjnych osiągniętych w I półroczu br. oraz podjęcia konkretnych przedsięwzięć na rzecz rytmicznej realizacji zadań, poprawy efektywności gospodarowania, należy odbyć w zakładach pracy posiedzenia konferencji samorządu robotniczego. Przyjęte na tych posiedzeniach kierunki działania powinny zapewnić pomyślne wykonanie zadań II półrocza oraz zobowiązań produkcyjnych.

Uwaga związków zawodowych powinna koncentrować się na uruchamianiu dźwigni wzrostu wydajności pracy i produkcji, na dalszym rozwoju socjalistycznego współzawodnictwa i wynalazczości pracowniczej, wyzwalaniu twórczych możliwości, umiejętności i energii ludzi pracy, podnoszeniu poziomu pracy wychowawczej, kształtującej socjalistyczne postawy i motywacje dobrej roboty. Wykorzystując szeroko środki i formy działalności związków zawodowych powinniśmy wysoko cenić trud i rzetelną pracę, popularyzować ludzi wyróżniających się w realizacji zobowiązań produkcyjnych podejmowanych dla uczczenia VII Zjazdu PZPR, a ich rezultaty i osiągnięcia zamieszczać w „Księgach Czynu Zjazdowego”.

Równolegle ze wzmocnieniem aktywności produkcyjnej istnieje potrzeba dalszego umacniania dyscypliny społecznej w pracy i działalności gospodarczej. Pełnienie i efektywniej należy wykorzystywać czas pracy, zdecydowanie przeciwdziałać wszelkim zjawiskom pomniejszającym nasze osiągnięcia.

Rady zakładowe i ognia samorządu robotniczego powinny brać czynny udział w przeglądach społecznych oraz analizie stanu i stopnia wykorzystania maszyn oraz urządzeń produkcyjnych. W nowo oddanych obiektach produkcyjnych trzeba skoncentrować uwagę na przyspieszaniu prac warunkujących szybkie dochodzenie do docelowej zdolności produkcyjnej. Równocześnie powinniśmy zwiększać inicjatywy i działania na rzecz dalszej poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy, warunków socjalnych i kulturalnych życia załóg oraz ich rodzin. Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie ludziom pracy i ich rodzinom dobrego wypoczynku urlopowego, a dzieciom wypoczynku wakacyjnego.

Ceniąc wysoko trud, ofiarność i zaangażowanie ludzi pracy, wysiłek całego społeczeństwa na rzecz pomnażania osiągnięć naszego kraju, Centralna Rada

Związków Zawodowych zwraca się do załóg fabrycznych i zespołów pracowniczych, do inteligencji technicznej i ekonomicznej, do wszystkich ludzi pracy, aby wzmogli swoją ofiarność i zaangażowanie, aby rzetelną i wydajną pracą, powszechnym podejmowaniem i realizacją zobowiązań produkcyjnych i czynów społecznych przed VII Zjazdem partii utrwalali zdobycze budownictwa socjalistycznego, umacniali

siły naszej gospodarki, przyspieszali tempo wzrostu dobrobytu całego społeczeństwa.

Niech sprawą honoru, ambicji zawodowych i odpowiedzialności każdego pracownika, będzie osiągnięcie jak najlepszych rezultatów i tworzenie najkorzystniejszych warunków dla wytyczenia przez VII Zjazd PZPR programu dalszego dynamicznego i harmonijnego rozwoju Polski Ludowej na lata 1976—1980.

64.

UCHWAŁA XIV PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

z dnia 9 czerwca 1975 r.

w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej terenowych instancji związkowych

Uchwała XVII Plenum Komitetu Centralnego PZPR w sprawie wprowadzenia dwustopniowej struktury organizacyjnej terenowych organów władzy i administracji państwowej oraz nowego podziału terytorialnego kraju, stanowi konsekwentną realizację postanowień VI Zjazdu partii w zakresie doskonalenia metod kierowania i zarządzania gospodarką narodową, mających bezpośredni wpływ na przyspieszenie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego PRL.

Związki zawodowe — jako ważne ogniwo w systemie funkcjonowania socjalistycznej demokracji biorą aktywny udział w procesie całego doskonalenia systemu władzy ludowej i zarządzania gospodarką narodową i planowania. Zmiany, jakie zaszły w strukturze organizacyjnej ruchu zawodowego, były integralnie związane z tym procesem.

Dostosowanie struktury organizacyjnej terenowych instancji związkowych do zachodzących zmian w strukturze instancji partyjnych i organów władzy oraz administracji państwowej stanowić będzie kolejny jakościowo wyższy etap doskonalenia pracy związkowej, zwiększenia efektywności działania instancji i zakładowych organizacji związkowych w realizacji zadań społeczno-gospodarczych.

Realizacja proponowanych zmian w strukturze terenowych instancji związkowych zapewni:

— zwiększenie roli i udziału związków zawodowych w realizacji nakreślonych przez partię zadań budownictwa socjalistycznego;

— dalszą konsekwentną realizację statutowych celów i zadań ruchu zawodowego oraz uchwał kongresu, krajowych zjazdów, wojewódzkich konferencji sprawozdawczo-wyborczych związków zawodowych oraz umacnianie zasad centralizmu demokratycznego;

— zwiększenie pomocy ze strony instancji związkowych dla zakładowych organizacji związkowych oraz umocnienie rad zakładowych w realizacji podstawowych zadań ruchu zawodowego;

— pogłębianie procesu uspołecznienia pracy związkowej;

— prawidłowe rozmieszczenie i wykorzystanie kadr związkowych;

— efektywne współdziałanie wojewódzkich rad związków zawodowych i zarządów głównych związków zawodowych z wojewódzkimi instancjami partyjnymi, z terenowymi organami władzy i administracji państwowej oraz gospodarczej.

Centralna Rada Związków Zawodowych, po wysłuchaniu propozycji Prezydium CRZZ oraz dyskusji, akceptuje kierunki zmian w strukturze organizacyjnej terenowych instancji związkowych. Dla realizacji sprecyzowanych celów wynikających ze zmian w strukturze organizacyjnej związków zawodowych Centralna Rada Związków Zawodowych postanawia:

1. Utworzyć 49 wojewódzkich rad związków zawodowych w miastach stanowiących siedzibę władz wojewódzkich. Jednocześnie rozwiązać powiatowe, miejskie, dzielnicowe rady związków zawodowych oraz przekazać ich uprawnienia radom zakładowym i WRZZ.

2. Przy tworzeniu 49 wojewódzkich instancji związkowych przyjąć zasadę:

- powołania członków dotychczasowych 19 WRZZ zamieszkujących na terenie nowo organizowanych województw,

- powołania w odpowiedniej liczbie przedstawicieli wybranych przez poszczególne P/M/DRZZ.

Jednocześnie dotychczasowe WRZZ zapewnią właściwe rozmieszczenie i wykorzystanie aktywów społecznego rozwiązanych P/M/DRZZ, kierując go do pracy społecznej w radach zakładowych oraz komisjach problemowych WRZZ i rad narodowych.

3. Upoważnić Prezydium i Sekretariat CRZZ do podejmowania wszelkich działań zapewniających prawidłową realizację zadań wynikających ze zmian w strukturze organizacyjnej terenowych instancji.

4. W związku ze zmianą struktury terenowych instancji związkowych — rozwiązaniem powiatowych, miejskich i dzielnicowych rad związków zawodowych — przekazać Komisji Statutowej VIII Kongresu wnioski dotyczące wniesienia poprawek w Statucie Zrzeszenia Związków Zawodowych.

Centralna Rada Związków Zawodowych zobowiązuje Prezydium i Sekretariat CRZZ oraz dotychcza-

sowe WRZZ do udzielania wszechstronnej pomocy nowo tworzonemu wojewódzkim instancjom związkowym w zakresie właściwego doboru kadr oraz stwarzania warunków organizacyjno-technicznych dla prawidłowej ich pracy.

Centralna Rada Związków Zawodowych wyraża słowa uznania i podziękowania dla społecznego aktywu P/M/DRZZ za jego ofiarną pracę, ideowe za-

angażowanie oraz wydatny wkład w realizację programowych zadań ruchu zawodowego.

Centralna Rada Związków Zawodowych wzywa wszystkie instancje i ogniwa związkowe oraz cały aktyw społeczny i zobowiązuje do pełnej realizacji Uchwały XVII Plenum KC PZPR i XIV Plenum CRZZ.

65.

WYTYCZNE CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

z dnia 19 czerwca 1975 r.

w sprawie zadań instancji związkowych przy stosowaniu niektórych przepisów Kodeksu pracy

W związku z wprowadzeniem nowej struktury organizacyjnej terenowych instancji związkowych i potrzebą dalszego doskonalenia działalności związkowej zmierzającej do zapewnienia prawidłowego realizowania przepisów Kodeksu pracy stanowi się, co następuje:

I. Tryb podejmowania przez rady zakładowe oraz nadrzędne instancje związkowe decyzji w sprawach wynikających na tle współdziałania przy realizowaniu Kodeksu pracy

Przepisy Kodeksu pracy przyznają radom zakładowym oraz nadrzędnym instancjom związkowym uprawnienia do współdziałania przy podejmowaniu przez kierowników zakładów pracy decyzji dotyczących wypowiedzania lub rozwiązywania umów o pracę. Ustalone zostały przy tym w Kodeksie pracy terminy dla zajęcia stanowiska. Podyktowane to zostało koniecznością zapewnienia sprawnego załatwiania tego rodzaju spraw.

W celu ujednoczenia i usprawnienia trybu zajmowania stanowiska w sprawach wypowiedzania umów o pracę (oraz warunków pracy lub płacy) a także ich rozwiązywania przez zakłady bez wypowiedzenia ustala się, co następuje:

1. rozpatrywanie zamierzeń kierownika zakładu pracy co do wypowiedzenia umowy o pracę (art. 38 Kodeksu pracy) powinno być dokonywane kolektywnie przez radę zakładową lub jej prezydium, jeżeli prezydium takie zostało wybrane;

2. każda sprawa wymaga wszechstronnego jej rozpatrzenia. W tym celu rada zakładowa powinna w miarę potrzeby i możliwości zasięgać opinii rady oddziałowej lub męża zaufania;

3. z posiedzenia rady zakładowej (prezydium) sporządzić należy protokół;

4. jeżeli rada zakładowa po przeanalizowaniu zamiaru kierownika zakładu pracy uzna, że wypowiedzenie jest nieuzasadnione, zgłasza na piśmie swoje zastrzeżenia, przekazując wyciąg z protokołu posiedzenia. Stanowisko rady zakładowej powinno być omotywowane.

Kodeks pracy nie przewiduje natomiast obowiązku rady zakładowej zawiadamiania kierownika za-

kładu o braku zastrzeżeń co do zamierzonego wypowiedzenia umowy o pracę;

5. zgłoszenie zastrzeżeń co do zamierzonego wypowiedzenia powinno nastąpić w ciągu 5 dni od przedstawienia sprawy radzie zakładowej;

6. nadrzędną instancją związkową powołaną w myśl przepisów art. 38 Kodeksu pracy do rozpatrywania zasadności stanowiska rady zakładowej jest wojewódzka rada związków zawodowych;

7. przewodniczący wojewódzkiej rady związków zawodowych informuje prezydium na najbliższym posiedzeniu o zajętych przez niego stanowiskach w sprawach, o których mowa w pkt 6;

8. w przypadku, gdy zastrzeżenia do zamierzonego wypowiedzenia zgłosiła rada zakładowa działająca w urzędzie (instytucji) centralnym, kierownik zakładu pracy przedstawia sprawę przewodniczącemu zarządu głównego właściwego związku zawodowego;

9. postanowienia punktów poprzedzających stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy stosunki pracy są regulowane przepisami wydanymi na podstawie art. 298 Kodeksu pracy;

10. postanowienia pkt 1—4 stosuje się odpowiednio w przypadkach zasięgania przez zakład pracy opinii rady zakładowej wymaganej przy rozwiązywaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia (art. 52 i 53 Kodeksu pracy);

11. nadrzędną instancją związkową uprawnioną do wyrażania zgody na rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z członkiem rady zakładowej lub delegatem związkowym, a także do zajmowania stanowiska w sprawie zamierzonego wypowiedzenia im warunków pracy lub płacy (art. 42 i art. 43 oraz art. 52 § 4 Kodeksu pracy) jest zarząd główny związku zawodowego;

12. nadrzędną instancją związku zawodowego uprawnioną do współdziałania przy podejmowaniu przez jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy decyzji w sprawie sprostowania opinii (art. 98 § 6 Kodeksu pracy) jest zarząd główny związku zawodowego;

13. jeżeli Kodeks pracy lub przepisy szczególne wymagają uprzedniej zgody rady zakładowej na rozwiązanie umowy o pracę (np. z kobietą w okresie ciąży), zgodę taką może wyrazić zarówno rada zakładowa lub jej prezydium. Ze względu jednak na to, że zgoda rady zakładowej na rozwiązanie umowy o pracę wymagana jest w stosunku do pracowników korzystających ze szczególnej ochrony, sprawy takie powinny być z reguły rozpatrywane na plenarnym posiedzeniu rady zakładowej;

14. sprawy, o których mowa w pkt 13 powinny być rozpatrywane w możliwie krótkim okresie. Jednakże nie znajdują zastosowania postanowienia pkt 5 niniejszego rozdziału;

15. w przypadku, gdy rada zakładowa odmówiła zgody na rozwiązanie umowy o pracę z kobietą w ciąży (art. 177 § 1 Kodeksu pracy), kierownik zakładu pracy może wnieść odwołanie do jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy, która rozstrzyga sprawę po porozumieniu z zarządem głównym związku zawodowego;

16. w zakładzie pracy, w którym nie ma rady zakładowej lub delegata związkowego (art. 24 Kodeksu pracy), uprawnienia rady zakładowej przysługują wojewódzkiej radzie związków zawodowych.

II. Współdziałanie przy powoływaniu zakładowych i terenowych komisji rozjemczych oraz terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy

1. Powoływanie zakładowych komisji rozjemczych powinno następować w drodze wspólnych decyzji rad zakładowych i kierowników zakładów pracy.

2. Powołanie zakładowej komisji rozjemczej powinno być stwierdzone w protokole podpisanym przez przewodniczącego rady zakładowej i kierownika zakładu pracy. Jeden egzemplarz tego protokołu powinien być przechowywany w aktach rady zakładowej.

3. Do zakładowej komisji rozjemczej należy powoływać, aktywistów, przede wszystkim spośród robotników zatrudnionych w produkcji, cieszących się autorytetem osobistym i zaufaniem środowiska pracowniczego, odpowiadającym wymaganiom zawartym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 1974 r. w sprawie komisji rozjemczych oraz komisji odwoławczych do spraw pracy (Dz. U. Nr 41, poz. 243).

4. W miarę możliwości w skład zakładowej komisji rozjemczej powinni wchodzić pracownicy większych komórek organizacyjnych zakładu pracy.

5. Postanowienia pkt 1—4 niniejszych wytycznych stosuje się odpowiednio w przypadku potrzeby dokonywania zmian w składzie istniejących już zakładowych komisji rozjemczych.

6. Rada zakładowa powinna czuwać nad tym, aby:

1) zakład pracy zapewnił zakładowej komisji rozjemczej warunki techniczno-organizacyjne niezbędne dla jej działania, a w szczególności odpowiednie pomieszczenie, obsługę kancelaryjną, teksty przepisów prawa pracy, układów zbiorowych pracy oraz protokołów dodatkowych do tych układów, komentarze oraz inne materiały;

2) załoga była poinformowana o składzie zakładowej komisji rozjemczej i trybie wnoszenia spraw;

3) skład komisji był aktualny;

4) sprawy były rozpatrywane w obowiązujących terminach.

7. Rada zakładowa powinna dokonywać systematycznej oceny działalności zakładowej komisji rozjemczej, a swoje uwagi i spostrzeżenia przekazywać przewodniczącemu komisji.

8. Rada zakładowa powinna analizować orzecznictwo zakładowej komisji rozjemczej oraz w razie potrzeby występować do kierownika zakładu pracy z wnioskami o usuwanie przyczyn powodujących spory.

9. Zarządy główne związków zawodowych obowiązane są czuwać nad prawidłowym przebiegiem powoływania i funkcjonowania zakładowych komisji rozjemczych.

10. Kandydatów na członków terenowych komisji rozjemczych oraz terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy zgłaszają wojewódzkie rady związków zawodowych do przewodniczących prezydiów rad narodowych gmin, miast i dzielnic, których obszar jest objęty właściwością tych komisji.

Dotychczasowi członkowie powiatowych komisji rozjemczych oraz powiatowych komisji odwoławczych do spraw pracy stają się członkami terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy, właściwych dla miejscowości, w których znajduje się siedziba zakładu pracy członka komisji.

11. Wojewódzkie rady związków zawodowych obowiązane są systematycznie dokonywać ocen działalności terenowych komisji rozjemczych oraz terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy, a swoje wnioski i spostrzeżenia przekazywać przewodniczącym tych komisji oraz innym zainteresowanym czynnikiem.

III. Postanowienia końcowe

1. Prezydium wojewódzkich rad związków zawodowych oraz prezydium zarządów głównych związków zawodowych wyznaczą członków kierownictw tych instancji odpowiedzialnych za realizowanie przez te instancje zadań związanych ze stosowaniem Kodeksu pracy.

2. Instancje, o których mowa, obowiązane są okresowo dokonywać oceny sytuacji w zakresie przestrzegania Kodeksu pracy, układów zbiorowych pracy oraz innych przepisów określających prawa i obowiązki pracowników oraz podejmować we współdziałaniu z właściwymi organami administracji gospodarczej poczynania zmierzające do dalszego umacniania praworządności w stosunkach pracy.

3. Tracą moc wytyczne Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 30 października 1974 r. w sprawie zadań instancji związkowych przy wprowadzaniu i stosowaniu niektórych przepisów Kodeksu pracy (Biuletyn CRZZ Nr 12, poz. 74).

4. Niniejsze wytyczne wchodzą w życie z dniem 1 lipca 1975 r.

66.

WYTYCZNE CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

z dnia 19 czerwca 1975 r.

w sprawie działalności Wojewódzkich Rad Związków Zawodowych w dziedzinie umacniania praworządności w stosunkach pracy oraz pomocy prawnej dla pracowników

Przestrzeganie przepisów Kodeksu pracy oraz innych przepisów określających prawa i obowiązki posiada istotne znaczenie w zakresie umacniania socjalistycznych stosunków pracy oraz prawidłowego kształtowania stosunków międzyludzkich w zakładach.

Wydane w ostatnim czasie przy udziale CRZZ przepisy, a zwłaszcza Kodeks pracy, ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ustawa o świadczeniach przysługujących w razie wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a także układy zbiorowe pracy — rozszerzyły w znaczny sposób uprawnienia pracowników. Określiły one także obowiązki pracownicze, od których należytego, sumiennego i twórczego spełnienia zależy rozwój społeczno-gospodarczy kraju a w rezultacie wzrost dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego ludzi pracy.

Dotychczasowa działalność instancji związkowych, a zwłaszcza rad zakładowych, powiatowych i miejskich rad związków zawodowych oraz wojewódzkich rad związków zawodowych oraz działającego przy nich aktywów społecznego przyczyniła się w poważnym stopniu do prawidłowej i pełnej realizacji Kodeksu pracy oraz innych przepisów prawa pracy.

Zmiany organizacyjne w strukturze terenowych instancji związkowych pociągają za sobą konieczność dalszego usprawnienia i wzmocnienia działalności na odcinku umacniania praworządności w stosunkach pracy oraz pomocy prawnej dla pracowników.

Zadania WRZZ

Zadania WRZZ na tym odcinku obejmują:

- 1) współdziałanie przy stosowaniu Kodeksu pracy,
- 2) poradnictwo i pomoc prawna dla pracowników w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
- 3) załatwianie skarg i zażaleń pracowniczych dotyczących prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
- 4) udzielanie porad prawnych dla rad zakładowych i pracowników,
- 5) organizowanie szkolenia aktywów związkowego w zakresie prawa pracy,
- 6) organizowanie społecznej kontroli przestrzegania prawa pracy,
- 7) organizowanie społecznego nadzoru nad funkcjonowaniem komisji rozjemczych i komisji odwoławczych do spraw pracy,
- 8) współdziałanie z okręgowymi sądami pracy i ubezpieczeń społecznych,

9) współdziałanie z organami prokuratury w zakresie spraw związanych z umacnianiem praworządności w stosunkach pracy,

10) współdziałanie z wydziałami zatrudnienia i spraw socjalnych urzędów wojewódzkich w sprawach związanych ze stosowaniem Kodeksu pracy.

2. Realizacja zadań, o których mowa w pkt 1 powinna nastąpić w wyniku:

— dalszego wzmocnienia działalności społecznej komisji pomocy prawnej działających przy WRZZ,

— umocnienia komórek pomocy prawnej w WRZZ.

3. Społeczna komisja pomocy prawnej jest powoływana przez Prezydium WRZZ. W skład tej komisji powinni wchodzić:

— doświadczeni aktywiści związkowi posiadający znajomość prawa i warunków pracy,

— sędziowie i prokuratorzy,

— radcowie prawni zakładów pracy,

— pracownicy nauki (w tych miastach, w których istnieją wyższe uczelnie),

— emeryci o kwalifikacjach prawniczych.

Członków społecznych komisji pomocy prawnej należy włączać do poradnictwa dla pracowników oraz rad zakładowych do wykonywania społecznej kontroli przestrzegania prawa, oraz dokonywania ocen funkcjonowania przepisów prawa pracy, a także do szkolenia aktywów związkowego.

4. Pracą społecznej komisji pomocy prawnej kieruje jej przewodniczący wyznaczony przez Prezydium WRZZ. Funkcję sekretarza pełni radca prawny WRZZ.

5. Etatową obsługę prawną WRZZ stanowią radcowie prawni wykonujący swoje zadania w WRZZ lub w terenowych punktach konsultacyjnych organizowanych w większych środowiskach pracowniczych.

Szczegółowe zadania radców prawnych określa osobna instrukcja.

Pomoc prawna dla pracowników

6. Pomoc prawna dla pracowników powinna być zapewniona przez WRZZ w następujących formach:

— informowanie pracowników o przysługujących im uprawnieniach,

— przeprowadzanie interwencji,

— reprezentowanie pracowników w postępowaniu przed komisjami rozjemczymi, odwoławczymi oraz

przed okręgowymi sądami pracy i ubezpieczeń społecznych.

Do wykonywania tych zadań powinny także włączyć się zarządy główne związków zawodowych (przede wszystkim za pośrednictwem swoich oddziałów); dotyczy to w pierwszym rzędzie spraw wynikłych na tle układów zbiorowych pracy, pragmatyk służbowych oraz regulaminów pracy.

Komisje rozjemcze oraz terenowe komisje odwoławcze do spraw pracy

7. WRZZ powinny przejawiać szczególne zainteresowanie funkcjonowaniem komisji rozjemczych oraz terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy, zwracając w szczególności uwagę na:

- a) szkolenie i instruktaż członków tych komisji,
- b) zapewnienie komisjom pracy warunków działania,
- c) terminowe rozpatrywanie sporów,
- d) wykonywanie orzeczeń,
- e) wykorzystywanie orzecznictwa w działalności mającej na celu umacnianie praworządności w stosunkach pracy.

8. Działalność komisji rozjemczych oraz terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy powinna być przedmiotem okresowych ocen WRZZ, a orzecznictwo należy wykorzystywać dla usuwania źródeł naruszeń praw pracowniczych.

Współdziałanie przy analizowaniu skutków społecznych wynikających ze stosowania prawa pracy

9. Prawidłowe wdrażanie Kodeksu wymaga, aby podstawowe cele społeczno-polityczne Kodeksu były

w pełni realizowane. Stąd też niezbędne jest współdziałanie z administracją przy sterowaniu tym procesem. Ułatwi to stała obserwacja funkcjonowania oraz ocenianie efektywności działania podstawowych instytucji Kodeksu, a przede wszystkim:

- a) ochrony trwałości stosunku i jej wpływu na gospodarkę kadrami,
- b) środków stymulujących dobrą i rzetelną pracę oraz przestrzeganie dyscypliny pracy,
- c) wpływ nowego systemu ograniczonej odpowiedzialności materialnej za szkody wyrządzone zakładowi pracy,
- d) środków służących ochronie praw pracowniczych oraz umacniania praworządności w zakresie przestrzegania praw i obowiązków pracowniczych,
- e) nowego systemu wymiaru sprawiedliwości w sprawach o roszczenia pracowników,
- f) jednolitego systemu świadczeń chorobowych.

Postanowienia końcowe

10. Wytyczne wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1975 r.

11. Tracą moc wytyczne Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 4 września 1974 r. w sprawie działalności WRZZ oraz PRZZ w zakresie pomocy prawnej.

12. Przewidziane w wytycznych CRZZ z dnia 15 stycznia 1975 r. w sprawie działalności związków zawodowych w zakresie realizacji i nadzoru nad efektywnością funkcjonowania Kodeksu pracy, zadania PRZZ (MRZZ) przechodzą z dniem 1 lipca 1975 r. na WRZZ.

SEKRETARIAT CRZZ

DZIAŁ B

67.

USTAWA

z dnia 12 czerwca 1975 r.

o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

(Dziennik Ustaw z dnia 18 czerwca 1975 r. Nr 20, poz. 105)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Świadczenia określone ustawą przysługują pracownikom, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, oraz członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby.

Art. 2. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych obejmują:

- 1) jednorazowe odszkodowanie — dla pracownika, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu,
- 2) jednorazowe odszkodowanie — dla członków rodziny zmarłego pracownika lub rencisty,
- 3) świadczenia wyrównawcze — dla pracownika, którego wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu,
- 4) rentę inwalidzką — dla pracownika, który stał się inwalidą,

5) rentę rodzinną — dla członków rodziny zmarłego pracownika lub rencisty,

6) odszkodowanie za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy — dla pracownika lub dla członków jego rodziny,

7) nieodpłatne świadczenia lecznicze i położnicze, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz prawo do innych świadczeń w naturze — dla pracownika lub rencisty oraz dla członków rodzin tych osób.

Art. 3. 1. Świadczenia określone ustawą przysługują z tytułu wypadków i chorób zawodowych powstałych w związku z zatrudnieniem pracownika na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Świadczenia określone ustawą przysługują również z tytułu wypadków i chorób zawodowych powstałych w związku z zatrudnieniem za granicą obywateli polskich delegowanych w polskich misjach dyplomatycznych, urzędach konsularnych lub w innych polskich placówkach, instytucjach lub przedsiębiorstwach.

Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

1) obywateli państw obcych zatrudnionych w obcych misjach dyplomatycznych, urzędach konsularnych lub w międzynarodowych instytucjach i nie mających w Polsce stałego pobytu, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej,

2) osoby zatrudnionej w zakładzie pracy prowadzonym przez jej małżonka,

3) osób zatrudnionych w zakładzie pracy prowadzonym przez ich najbliższego krewnego lub powinowatego na własny lub wspólny rachunek, jeżeli podlegają — jako osoby współpracujące — ubezpieczeniu na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników lub innych przepisów o ubezpieczeniu osób współpracujących.

Art. 5. 1. Osoby zatrudnione przez najbliższego krewnego lub powinowatego i nie podlegające ubezpieczeniu na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników lub innych przepisów o ubezpieczeniu osób współpracujących mają prawo do świadczeń określonych ustawą, jeżeli:

1) nie pozostają z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,

2) zgłoszone zostały do ubezpieczenia społecznego przed wypadkiem przy pracy lub przed stwierdzeniem choroby zawodowej.

2. Za najbliższego krewnego lub powinowatego w rozumieniu ust. 1 uważa się dziecko własne, przysposobione, dziecko obce przyjęte na wychowanie, pasierba, rodziców, osobę przysposabiającą, ojczyma, macochę, wnuki, dziadków, rodzeństwo, teściów, zięcia, synową, szwagra i szwagierkę.

Art. 6. 1. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w związku z pracą:

1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności albo poleceń powierzonych,

2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności w interesie zakładu pracy, nawet bez polecenia,

3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji zakładu pracy w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

2. Na równi z wypadkiem przy pracy traktuje się — w zakresie uprawnień do świadczeń — wypadek, któremu pracownik uległ:

1) w czasie trwania podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w ust. 1, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostawało w związku z wykonaniem powierzonych mu zadań,

2) w związku z odbywaniem służby w zakładowych i resortowych formacjach samoobrony albo w związku z przynależnością do obowiązkowej lub ochotniczej straży pożarnej działającej w zakładzie pracy,

3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje polityczne lub zawodowe lub uczestnicząc w organizowanych przez nie czynach społecznych.

Art. 7. Za choroby zawodowe uprawniające do świadczeń przewidzianych w ustawie uważa się choroby określone przepisami wydanymi na podstawie art. 231 pkt 2 Kodeksu pracy.

Art. 8. 1. Świadczenia określone w ustawie nie przysługują pracownikowi, gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było udowodnione przez zakład pracy naruszenie przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

2. Świadczenia określone w ustawie nie przysługują również pracownikowi, który będąc w stanie nietrzeźwości przyczynił się w znacznym stopniu do wypadku przy pracy.

3. Jeżeli z okoliczności wypadku wynika, że pracownik znajdował się w stanie nietrzeźwości, zakład pracy lub inny właściwy organ kieruje pracownika na badanie niezbędne do ustalenia zawartości alkoholu w organizmie. Pracownik jest obowiązany poddać się temu badaniu. Odmowa poddania się badaniu lub inne zachowanie się uniemożliwiające jego przeprowadzenie zostaną przy ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadku ocenione z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy.

Rozdział 2

Jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Art. 9. 1. Pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie pieniężne.

2. Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nie rokujące poprawy.

3. Za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres

przekraczający sześć miesięcy, mogące jednak ulec poprawie.

4. Nie uznaje się za długotrwały uszczerbek następstw chorób zawodowych powodujących uszczerbek na zdrowiu poniżej 10 procent, jeżeli upośledzenie czynności organizmu może ulec poprawie.

Art. 10. 1. Odszkodowanie przysługuje w wysokości 500 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, nie mniej jednak niż 2.000 zł.

2. Odszkodowanie ustalone w myśl ust. 1 zwiększa się o kwotę 10.000 zł, jeżeli pracownik wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej został zaliczony do I grupy inwalidów.

Art. 11. 1. Odszkodowanie ulega proporcjonalnemu zwiększeniu, jeżeli stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 procent w stosunku do tego, który był podstawą przyznania odszkodowania.

2. Odszkodowanie ulega ponadto zwiększeniu o kwotę 10.000 zł, jeżeli wskutek pogorszenia się stanu zdrowia w następstwie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej pracownik lub rencista został zaliczony do I grupy inwalidów.

Rozdział 3

Jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci pracownika lub rencisty.

Art. 12. 1. Członkom rodziny pracownika, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje jednorazowe odszkodowanie pieniężne. Odszkodowanie to przysługuje również w razie śmierci wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej rencisty pobierającego rentę inwalidzką na podstawie niniejszej ustawy.

2. Członkami rodziny uprawnionymi do odszkodowania są:

- 1) małżonek, z zastrzeżeniem ust. 3.
- 2) dzieci własne i przysposobione, pasierbowie, wnuki, rodzeństwo, spełniające w dniu śmierci pracownika warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej,
- 3) rodzice, osoby przysposabiające, macocha oraz ojczym, jeżeli w dniu śmierci pracownika lub rencisty prowadzili z nim wspólne gospodarstwo domowe lub jeżeli pracownik przyczynił się w znacznym stopniu do ich utrzymania albo jeżeli ustalone zostało wyrokiem lub ugodą sądową prawo do alimentów z jego strony.

3. Odszkodowanie nie przysługuje małżonkowi, jeżeli ze względu na odrębne prowadzenie gospodarstwa domowego i długotrwały brak wspólności małżeńskiej przyznanie odszkodowania byłoby społecznie nieuzasadnione.

4. Odszkodowanie przysługuje niezależnie od zasiłku pogrzebowego, odprawy oraz innych świadczeń przysługujących na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 13. 1. Jeżeli do jednorazowego odszkodowania uprawniony jest tylko jeden członek rodziny

zmarłego pracownika lub rencisty, przysługuje ono w wysokości:

- 1) 50.000 zł — gdy uprawnionym jest małżonek lub dziecko,
- 2) 25.000 zł — gdy uprawnionym jest inny członek rodziny.

2. Jeżeli do odszkodowania uprawnieni są równocześnie:

1) małżonek i jedno lub więcej dzieci — odszkodowanie przysługuje w wysokości określonej w ust. 1 pkt 1, zwiększonej o 10.000 zł na każde dziecko,

2) dwoje lub więcej dzieci — odszkodowanie przysługuje w wysokości określonej w ust. 1 pkt 1, zwiększonej o 10.000 zł na drugie i każde następne dziecko.

3. Jeżeli obok małżonka lub dzieci do odszkodowania uprawnieni są równocześnie inni członkowie rodziny, każdemu z nich odszkodowanie przysługuje w wysokości 10.000 zł, niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom w myśl ust. 1 pkt 1 lub ust. 2.

4. Jeżeli do odszkodowania uprawnieni są tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci, odszkodowanie przysługuje w wysokości określonej w ust. 1 pkt 2, zwiększonej o 10.000 zł na drugiego i każdego następnego uprawnionego.

5. Kwotę odszkodowania ustaloną w myśl ust. 2 lub 4 dzieli się w równych częściach między uprawnionych.

Art. 14. Odszkodowanie należne rodzinie zmniejsza się o kwotę odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wypłaconego pracownikowi.

Rozdział 4

Świadczenia wyrównawcze.

Art. 15. 1. Pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu co najmniej w 20 procentach i osiąga wynagrodzenie zmniejszone co najmniej o 10 procent, przysługuje świadczenie wyrównawcze.

2. Świadczenie wyrównawcze nie przysługuje, jeżeli z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu pracownik pobiera rentę inwalidzką.

Art. 16. 1. Świadczenie wyrównawcze stanowi różnicę między wynagrodzeniem z okresu przed powstaniem stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu a wynagrodzeniem z okresu po powstaniu tego uszczerbku nie może jednak przekraczać 30 procent wynagrodzenia z okresu przed powstaniem uszczerbku na zdrowiu.

2. Podstawę wymiaru świadczenia wyrównawczego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie z okresu sześciu miesięcy, obliczone w sposób określony przepisami o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Art. 17. 1. Świadczenie wyrównawcze wypłaca się przez okres pracy nie dłuższy niż trzy lata.

2. Do okresu trzyletniego, o którym mowa w ust. 1, wlicza się okresy pobierania:

1) dodatku wyrównawczego na podstawie art. 217 § 3 Kodeksu pracy,

2) zasiłku wyrównawczego na podstawie przepisów o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Rozdział 5

Renta inwalidzka.

Art. 18. Pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej został zaliczony do jednej z grup inwalidów, przysługuje renta inwalidzka.

Art. 19. Renta inwalidzka wynosi miesięcznie:

1) 100% podstawy wymiaru renty — dla pracownika zaliczonego do I lub II grupy inwalidów,

5) 65% podstawy wymiaru renty — dla pracownika zaliczonego do III grupy inwalidów.

Art. 20. 1. Podstawę wymiaru renty inwalidzkiej stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika ustalone w sposób określony przepisami o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Od wynagrodzenia podlegającego podatkowi od wynagrodzeń i składce na cele emerytalne odlicza się kwotę tego podatku i składki.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia najniższą podstawę wymiaru oraz zasady ustalania podstawy wymiaru renty inwalidzkiej, gdy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej zmniejszyła się w znacznym stopniu możliwość uzyskania przez pracownika wyższego wynagrodzenia w przyszłości.

Art. 21. 1. Osobie uprawnionej do renty inwalidzkiej przysługują:

1) dodatki rodzinne oraz dodatek z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów,

2) nieodpłatne świadczenia lecznicze i położnicze, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz prawo do przysposobienia zawodowego i do pobytu w domu rencistów, określone przepisami o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Świadczenia określone w pkt 2 przysługują również członkom rodziny osoby uprawnionej do renty inwalidzkiej.

2. Pracownik, który uległ wypadkowi przy pracy lub zapadł na chorobę zawodową, a nie jest uprawniony do renty inwalidzkiej, ma prawo do świadczeń określonych w ust. 1 pkt 2 w zakresie niezbędnym do leczenia następstw tego wypadku lub choroby.

Art. 22. Renciście pobierającemu rentę na podstawie niniejszej ustawy, a objętemu przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, przysługują przewidziane tymi przepisami świadczenia dodatkowe.

Art. 23. 1. Osobie uprawnionej do renty inwalidzkiej na podstawie niniejszej ustawy oraz do eme-

rytury na podstawie innych przepisów wypłaca się zależnie od jej wyboru:

1) przysługującą rentę inwalidzką powiększoną o połowę emerytury albo

2) emeryturę powiększoną o połowę renty inwalidzkiej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osoby, która nabyła prawo do renty w zamian za gospodarstwo rolne przekazane na własność Państwa.

3. W przypadkach nie wymienionych w ust. 1 i 2 osobie uprawnionej do renty inwalidzkiej na podstawie niniejszej ustawy oraz do innych świadczeń o charakterze rentowym wypłaca się jedno świadczenie — wyższe lub przez nią wybrane.

Art. 24. 1. W sprawach renty inwalidzkiej nie uregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin dotyczące:

1) postępowania w sprawach rent,

2) orzekania o inwalidztwie,

3) powstania i ustania prawa do rent oraz zasad ich wypłaty,

4) zwrotu nieprawnie pobranych rent i potrąceń,

5) zawieszania prawa do rent na czas pobytu za granicą,

6) zasiłku pogrzebowego.

2. Do pracowników, którzy ulegli wypadkowi przy pracy lub zapadli na chorobę zawodową, stosuje się odpowiednio również przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin dotyczące renty chorobowej, z tym że wysokość tej renty wynosi 100% podstawy wymiaru, określonej w art. 20 ust. 1 niniejszej ustawy, jeżeli niezdolność do podjęcia jakiegokolwiek pracy została spowodowana tym wypadkiem lub chorobą.

Rozdział 6

Renta rodzinna.

Art. 25. 1. Członkom rodziny pracownika, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje renta rodzinna. Renta ta przysługuje również w razie śmierci wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej rencisty pobierającego rentę inwalidzką na podstawie niniejszej ustawy.

2. Członkami rodziny pracownika lub rencisty uprawnionymi do renty rodzinnej są małżonek, dzieci własne i przysposobione, pasierbowie, wnuki, rodzeństwo, rodzice, osoby przysposabiające, ojcym i macocha, jeżeli spełniają warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej (wdowiej) w myśl przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, które miały zastosowanie do pracownika przed jego śmiercią.

Art. 26. 1. Renta rodzinna wynosi miesięcznie:

1) 60% podstawy wymiaru renty — jeżeli do renty uprawniona jest jedna osoba,

2) 75% podstawy wymiaru renty — jeżeli do renty uprawnione są dwie osoby,

3) 85% podstawy wymiaru renty — jeżeli do renty uprawnione są trzy lub więcej osób.

2. Przy ustalaniu podstawy wymiaru renty rodzinnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 20.

3. Osobie uprawnionej do renty rodzinnej przysługują świadczenia określone w art. 21 ust. 1 oraz w art. 22.

Art. 27. Członkom rodziny rencisty pobierającego rentę inwalidzką na podstawie niniejszej ustawy, który zmarł z innych przyczyn niż wypadek przy pracy lub choroba zawodowa, przysługuje renta rodzinna w myśl przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, które miały zastosowanie do pracownika przed jego śmiercią.

Art. 28. W sprawach renty rodzinnej, nie uregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin:

1) wymienione w art. 24 ust. 1 niniejszej ustawy,

2) dotyczące zawieszania prawa do renty rodzinnej dla małżonka w razie ponownego zawarcia związku małżeńskiego,

3) dotyczące zawieszania prawa do renty rodzinnej na czas korzystania ze świadczeń z funduszków publicznych.

Rozdział 7

Odszkodowanie za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy.

Art. 29. 1. Pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy doznał uszczerbku na zdrowiu, uzasadniającego prawo do świadczeń określonych w ustawie lub do świadczeń z tytułu czasowej niezdolności do pracy, przysługuje odszkodowanie za utratę lub uszkodzenie w związku z wypadkiem przedmiotów osobistego użytku oraz przedmiotów niezbędnych do wykonywania pracy.

2. W razie śmierci pracownika wskutek wypadku przy pracy odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje członkom rodziny uprawnionym do jednorazowego odszkodowania.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do pojazdów mechanicznych.

Art. 30. 1. W razie utraty lub całkowitego zniszczenia przedmiotów odszkodowanie ustala się według ceny zakupu obowiązującej w czasie ustalania odszkodowania z uwzględnieniem stopnia zużycia przedmiotów.

2. W razie uszkodzenia przedmiotów odszkodowanie stanowi równowartość przywrócenia ich do stanu sprzed wypadku. Jeżeli jednak stopień uszkodzenia jest znaczny albo koszty naprawy przekroczyłyby wartość uszkodzonego przedmiotu, wypłaca się odszkodowanie w wysokości określonej w ust. 1.

3. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, ustala kierownik zakładu pracy w porozumieniu z radą zakładową.

Rozdział 8

Postępowanie w sprawie świadczeń i ich wypłata.

Art. 31. 1. Jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci przysługuje:

1) pracownikom uspołecznionych zakładów pracy i członkom ich rodzin — od zakładu pracy,

2) pracownikom nie uspołecznionych zakładów pracy i członkom ich rodzin — od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Za zakład pracy, od którego przysługuje odszkodowanie, uważa się:

1) w razie wypadku przy pracy — zakład zatrudniający pracownika w czasie wypadku przy pracy,

2) w razie choroby zawodowej — zakład zatrudniający pracownika w czasie, kiedy stwierdzono stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu. Jeżeli w czasie pracy w tym zakładzie pracownik nie był narażony na powstanie lub nawrót choroby zawodowej, świadczenia te przysługują od ostatniego zakładu pracy, w którym narażenie takie występowało.

Art. 32. Renty inwalidzkie i renty rodzinne przysługują od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a osobom objętym przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin — od kolejowych jednostek organizacyjnych właściwych do spraw rent.

Art. 33. Świadczenia wyrównawcze i odszkodowanie za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy przysługują od zakładu pracy, o którym mowa w art. 31 ust. 2.

Art. 34. 1. Świadczenia przyznaje się na wniosek pracownika, a w razie śmierci pracownika lub rencisty — na wniosek członków rodziny uprawnionych do tych świadczeń.

2. Wniosek może zgłosić w imieniu uprawnionego również jego pełnomocnik lub przedstawiciel związku zawodowego.

Art. 35. Ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy oraz stwierdzenie choroby zawodowej następuje w trybie określonym przepisami wydanyymi na podstawie art. 231 Kodeksu pracy.

Art. 36. Stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustalają komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia. Komisje te ustalają również inwalidztwo oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, a także związek śmierci pracownika lub rencisty z takim wypadkiem lub chorobą.

Art. 37. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określają w porozumieniu z Ministrem Finansów w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe zasady orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu oraz tryb postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku,

2) szczegółowe zasady i tryb wypłacania świadczeń określonych w art. 9, 12, 15 i 29.

Art. 38. 1. Spory o świadczenia przysługujące od zakładu pracy rozpatrują komisje rozjemcze na zasadach i w trybie określonych odrębnymi przepisami.

2. Spory o świadczenia przysługujące od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz od właściwych do spraw zaopatrzenia emerytalnego kolejowych jednostek organizacyjnych rozstrzygają organy właściwe do rozpatrywania odwołań od decyzji w sprawach rent i zaopatrzeń.

3. Od orzeczenia organów, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do okręgowego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

Art. 39. Świadczenia określone w ustawie stanowią zaspokojenie wszelkich roszczeń z tytułu uszczerbku na zdrowiu albo z tytułu śmierci wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej w stosunku do zakładów pracy wymienionych w art. 31 ust. 2 oraz w stosunku do instytucji i jednostek wymienionych w art. 32.

Rozdział 9

Przepisy szczególne.

Art. 40. 1. Pracownikowi, który uległ wypadkowi w drodze do pracy lub z pracy, przysługuje:

1) jednorazowe odszkodowanie — w razie stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu,

2) renta inwalidzka — w razie zaliczenia do jednej z grup inwalidów.

2. Członkom rodziny pracownika lub rencisty pobierającego rentę z tytułu wypadku określonego w ust. 1, który zmarł wskutek takiego wypadku, przysługuje:

1) jednorazowe odszkodowanie,

2) renta rodzinna.

3. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują na warunkach i w wysokości określonych przepisami niniejszej ustawy.

4. Świadczenia z tytułu wypadku w drodze do pracy lub z pracy przysługują od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

5. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określi w drodze rozporządzenia zasady uznawania wypadków za wypadki w drodze do pracy lub z pracy oraz tryb przyznawania i wypłaty świadczeń z tytułu tych wypadków.

Art. 41. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio również do:

1) osób wykonujących pracę nakładczą, które spełniają warunki wymagane do uznania ich za pracowników w rozumieniu przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,

2) adwokatów z tytułu pracy w zespołach adwokackich,

3) członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz innych osób zatrudnionych w tych spółdzielniach i wynagradzanych według zasad dotyczących członków spółdzielni.

Art. 42. Rada Ministrów może określić w drodze rozporządzenia zasady przyznawania wszystkich lub niektórych świadczeń przewidzianych w ustawie:

1) pracownikom, którzy ulegli wypadkowi w okolicznościach innych niż określone w art. 6,

2) pracownikom, którzy ulegli wypadkowi lub zachorowali na chorobę zawodową w innym zatrudnieniu za granicą niż określone w art. 3 ust. 2,

3) niektórym grupom osób nie będących pracownikami.

Art. 43. 1. Uspołecznione zakłady pracy mogą zawierać umowy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków, jak też ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone wypadkiem przy pracy.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia przypadki, zasady i warunki zawierania umów, o których mowa w ust. 1.

Art. 44. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb pokrywania przez zakłady pracy wydatków na świadczenia określone ustawą.

Art. 45. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia podwyższać świadczenia określone w ustawie.

Art. 46. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) mogą przyznawać jednorazowe odszkodowanie w kwotach wyższych niż określone w art. 10 i 13.

2. W stosunku do pracowników terenowych organów administracji państwowej oraz pracowników przedsiębiorstw, zjednoczeń, zakładów i instytucji podporządkowanych radom narodowym uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje terenowym organom administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

3. W stosunku do pracowników zatrudnionych w zakładach pracy nie podlegających organom określonym w ust. 1 i 2 uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje organowi zwierzchniemu nad danym zakładem pracy.

Art. 47. Przepisy wykonawcze przewidziane w ustawie wydawane są po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe.

Art. 48. 1. Przepisy ustawy stosuje się do spraw o świadczenia z tytułu wypadków przy pracy oraz wypadków w drodze do pracy lub z pracy, które nastąpiły począwszy od dnia wejścia w życie ustawy. Dotyczy to także świadczeń z tytułu chorób za-

wodowych, jeżeli uszczerbek na zdrowiu spowodowany taką chorobą został stwierdzony począwszy od daty wejścia w życie ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Do spraw o świadczenia z tytułu wypadków, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie ustawy, oraz z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową, a stwierdzoną przed tą datą stosuje się z uwzględnieniem art. 49, przepisy obowiązujące w dniu, w którym nastąpił wypadek lub w którym stwierdzono uszczerbek na zdrowiu spowodowany chorobą zawodową.

3. Do spraw o świadczenia z tytułu uszczerbku na zdrowiu stwierdzonego po wejściu w życie ustawy, a spowodowanego chorobą zawodową powstałą w zatrudnieniu narażającym na tę chorobę, które ustało przed wejściem w życie ustawy, stosuje się przepisy obowiązujące w dniu ustania tego zatrudnienia.

Art. 49. 1. Renty inwalidzkie i renty rodzinne, przyznane na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8 i z 1972 r. Nr 27, poz. 191), podlegają podwyższeniu z urzędu w myśl przepisów niniejszej ustawy.

2. Przepis art. 23 stosuje się również do osób uprawnionych do rent inwalidzkich na podstawie ustawy powołanej w ust. 1 na wniosek tych osób.

3. Prawo do rent rodzinnych przyznawanych na podstawie ustawy powołanej w ust. 1, zawieszono wskutek osiągnięcia przez osoby uprawnione zarobków z tytułu zatrudnienia lub dochodów z innych źródeł, podlega przywróceniu na wniosek tych osób.

4. Odszkodowania przyznane na podstawie ustawy powołanej w ust. 1 podlegają podwyższeniu tylko w razie takiego pogorszenia się stanu zdrowia, o jakim jest mowa w art. 11. Proporcjonalne zwiększenie odszkodowania z powodu zwiększenia się stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu przysługuje w wysokości 500 zł za każdy procent uszczerbku przewyższający procent, według którego ustalone było odszkodowanie.

Rozdział 11

Przepisy końcowe.

Art. 50. Traci moc ustawa z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8 oraz z 1972 r. Nr 27, poz. 191).

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

68.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 maja 1975 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia

(Dziennik Ustaw z dnia 7 czerwca 1975 r. Nr 18, poz. 96)

Na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6, z 1972 r. Nr 16, poz. 114 i Nr 53, poz. 341, z 1973 r. nr 38, poz. 225 oraz z 1974 r. Nr 21, poz. 116, 117 i Nr 47, poz. 280) zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie prac wykonywanych w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uprawniających do zaliczenia do I kategorii zatrudnienia, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1956 r. w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia (Dz. U. z 1956 r. Nr 39, poz. 176, z 1964 r. Nr 34, poz. 215, z 1967 r. Nr 26, poz. 121 i z 1968 r. Nr 22, poz. 148), dział XIX otrzymuje brzmienie:

„XIX. Przemysł okrętowy.

Pracownicy wykonujący prace w stoczniach morskich bezpośrednio przy budowie i remoncie statków morskich (budowa sekcji i kadłubów statków, prace konserwacyjno-malarskie, montaż rurociągów, prace przy spawalniczych procesach wyposażeniowych, montaż maszyn, mechanizmów i urządzeń okrętowych oraz prace przy instalacjach okrętowych) na stanowiskach znajdujących się na tych statkach:

1. Monter kadłubów okrętowych,
2. Monter rurociągów okrętowych,
3. Gięciarz rur,
4. Monter maszyn i urządzeń okrętowych,
5. Monter ślusarskiego wyposażenia okrętowego,
6. Monter okrętowych instalacji i urządzeń klimatyzacyjnych,
7. Monter okrętowej instalacji i aparatury chłodniczej,
8. Monter stolarskiego wyposażenia okrętowego,
9. Monter-ślusarz urządzeń przetwórstwa rybnego,
10. Kotlarz okrętowy,
11. Murarz pieców przemysłowych i urządzeń okrętowych,
12. Elektromonter okrętowy,
13. Spawacz gazowy,
14. Wycinacz gazowy,
15. Spawacz elektryczny ręczny,
16. Spawacz aparatami automatycznymi,

17. Spawacz w osłonie gazów,
18. Spawacz-zgrzewacz,
19. Wiertacz i nitowacz okrętowy,
20. Kowal konstrukcji okrętowych,
21. Kowal formowacz blach i profili,
22. Operator urządzeń do produkcji łańcuchów okrętowych,
23. Wycinacz i oczyszczacz kadłubowy,
24. Malarz-konserwator okrętowy,
25. Płetwonurek-konserwator,

26. Oczyszczacz mechaniczny,
27. Monter izolacji okrętowych,
28. Cieśla okrętowy — stoczniowy,
29. Starszy mistrz i mistrz w zawodach objętych poz. 1—28,
30. Specjalista — starszy budowniczy statku,
31. Samodzielny budowniczy statku.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

69.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 31 maja 1975 r.

w sprawie utworzenia okręgowych sądów pracy i ubezpieczeń społecznych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwych

(Dziennik Ustaw z dnia 7 czerwca 1975 r. Nr 18, poz. 100)

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 24 października 1974 r. o okręgowych sądach pracy i ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1974 r. Nr 39, poz. 231 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. Tworzy się okręgowe sądy pracy i ubezpieczeń społecznych oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości:

1) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie dla województwa stołecznego warszawskiego oraz województw ciechanowskiego, ostrołęckiego, płockiego i siedleckiego,

2) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku dla województw białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego,

3) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni dla województw gdańskiego i elbląskiego,

4) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach dla województw katowickiego i częstochowskiego,

5) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach dla województw kieleckiego i radomskiego,

6) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koszalinie dla województw koszalińskiego i słupskiego,

7) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie dla województwa miejskiego krakowskiego oraz województw bielskiego, nowosądeckiego i tarnowskiego,

8) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie dla województw lubelskiego, białoskopodlaskiego, chełmskiego i zamojskiego,

9) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi dla województwa miejskiego łódzkiego oraz województw piotrkowskiego, sieradzkiego i skierniewickiego,

10) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie dla województwa olsztyńskiego,

11) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu dla województwa opolskiego,

12) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu dla województw poznańskiego, kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego i pilskiego,

13) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie dla województw rzeszowskiego, krośnieńskiego, przemyskiego i tarbnobrzeskiego,

14) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie dla województwa szczecińskiego,

15) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu dla województw toruńskiego, bydgoskiego i wrocławskiego,

16) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu dla województwa wrocławskiego i miasta Wrocławia oraz województw jeleniogórskiego, legnickiego i wałbrzyskiego,

17) Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze z tymczasową siedzibą w Sułchowiu dla województw zielonogórskiego i gorzowskiego.

§ 2. Uchyła się rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 1974 r. w sprawie utworzenia i ustalenia siedzib okręgowych sądów pracy i ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 48, poz. 194).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 czerwca 1975 r.

Minister Sprawiedliwości: w z. *T. Skóra*

70.

UCHWAŁA Nr 91 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 maja 1975 r.

w sprawie zatrudniania pracowników znoszonych jednostek organizacyjnych

(Monitor Polski z dnia 4 czerwca 1975 r. Nr 17, poz. 111)

W związku z wprowadzeniem nowego podziału administracyjnego Państwa Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Pracownikom znoszonych urzędów i innych jednostek organizacyjnych należy najpóźniej w terminie do dnia 15 czerwca 1975 r. zaproponować przejście do pracy w urzędach terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego lub podstawowego albo w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej w zależności od posiadanych przez nich kwalifikacji.

2. Pracownikom, którzy nie wyrażą w ciągu siedmiu dni zgody na przyjęcie zaproponowanej im pracy, należy wypowiedzieć umowę o pracę.

§ 2. Pracownikom dotychczasowych urzędów wojewódzkich lub znoszonych urzędów powiatowych, którzy przejdą do pracy w urzędach terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego, przysługuje wynagrodzenie według stawek przewidzianych dla objętych przez nich stanowisk; w razie gdyby wynagrodzenie to było niższe od dotychczas pobieranego, przysługuje im dodatek wyrównawczy w wysokości stanowiącej różnicę netto pomiędzy tymi wynagrodzeniami. Dodatek ulega zmniejszeniu lub zniesieniu w razie podwyższenia pracownikowi wynagrodzenia do wysokości wynagrodzenia otrzymywanego w urzędzie wojewódzkim lub znoszonym urzędzie powiatowym.

§ 3. Pracownikom dotychczasowych urzędów wojewódzkich lub znoszonych urzędów powiatowych, którzy przejdą do pracy w urzędzie miasta i gminy na stanowisko zastępcy naczelnika miasta i gminy lub do pracy w takim urzędzie lub urzędzie gminy na stanowisko inspektora do spraw budownictwa lub referenta prawnego, a którym nie można zapewnić mieszkania służbowego, przysługuje dodatek mieszkaniowy na zasadach określonych dla naczelnika gminy i sekretarza biura urzędu gminy.

§ 4. 1. Pracownikom przenoszonym do pracy w urzędach terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego lub podstawowego przysługuje zwrot kosztów przeniesienia na zasadach określonych w obowiązujących przepisach, a pracownikom mającym na utrzymaniu rodziny przysługuje do chwili otrzymania mieszkania — nie dłużej jednak niż przez 2 lata — dodatek za rozłąkę w wysokości 30 zł dziennie oraz zwrot kosztów przejazdu raz w miesiącu do rodziny i z powrotem.

2. W razie gdy warunki lokalne stwarzają możliwość codziennego dojazdu do pracy, pracownikom przenoszonym przysługuje zamiast dodatku za rozłąkę prawo do bezpłatnego biletu miesięcznego na przejazd publicznymi środkami transportu.

§ 5. Pracownikom dotychczasowych urzędów wojewódzkich lub znoszonych urzędów powiatowych powołanym na stanowiska kierownicze w nowo utworzonych województwach należy zapewnić w najbliższym czasie przydział mieszkań. Do czasu uzyskania przydziału mieszkania pracownikom tym przysługuje zwrot kosztów zakwaterowania w wysokości określonej przez Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 6. 1. Pracownikom dotychczasowych urzędów wojewódzkich i znoszonych urzędów powiatowych, którzy nie zostaną zatrudnieni w urzędach terenowych organów administracji państwowej, przysługuje pierwszeństwo w przyjmowaniu do pracy w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej; w stosunku do tych pracowników nie mają zastosowania obowiązujące ograniczenia w zakresie zatrudniania pracowników, jednakże powinno ono następować w ramach planowanego zatrudnienia w tych jednostkach.

2. Pracownicy, którzy przejdą do pracy w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej (§ 1), będą traktowani jako przeniesieni do nowego miejsca pracy na podstawie porozumienia zakładów pracy; pracownikom tym zalicza się okres pracy w urzędach terenowych organów administracji państwowej do okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia uprawnień związanych z zatrudnieniem i ciągłością pracy, a w szczególności do dodatku za wysługę lat i do nagród jubileuszowych.

3. Jeżeli wynagrodzenie pracowników, o których mowa w ust. 2, jest niższe od dotychczas pobieranego, przysługuje im dodatek wyrównawczy przez okres nie przekraczający dwóch lat. Dodatek ulega zmniejszeniu lub zniesieniu w razie podwyższenia pracownikowi wynagrodzenia do wysokości otrzymywanej w urzędzie wojewódzkim lub znoszonym urzędzie powiatowym.

4. Dodatek będzie wypłacany przez nowy zakład pracy na zasadach określonych przez Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów.

5. Pracownikom przenoszonym należy zapewnić możliwość wykorzystania urlopu wypoczynkowego w dotychczasowym miejscu pracy, a w uzasadnionych wypadkach — przyznać ekwiwalent za urlop przysługujący w 1975 r.

§ 7. 1. Pracownicy urzędów terenowych organów administracji państwowej przechodzący do pracy w innych jednostkach organizacyjnych, zwolnieni od uzupełnienia kwalifikacji, korzystają z tych zwolnień również w nowym miejscu pracy.

2. Pracownikom, którzy nie zostaną zatrudnieni w urzędach terenowych organów administracji państwowej,

wowej, należy wydać zaświadczenie stwierdzające, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w wyniku reorganizacji terenowej administracji państwowej, w zaświadczeniu tym należy również podać dotychczasowe miejsce i okres zatrudnienia.

§ 8. Wojewodowie zapewnią sprawny przebieg prac związanych z zatrudnieniem pracowników dotychczasowych urzędów wojewódzkich i znoszonych urzędów powiatowych i są odpowiedzialni za prawidłowe wykonanie przepisów niniejszej uchwały.

§ 9. Przepisy niniejszej uchwały stosuje się odpowiednio do pracowników innych jednostek organizacyjnych znoszonych bądź zreorganizowanych w związku z nowym podziałem administracyjnym.

§ 10. Ilekroć w uchwale jest mowa o wojewodach, należy przez to rozumieć również prezydentów miast stopnia wojewódzkiego.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

71.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 31 maja 1975 r.

w sprawie terytorialnego zakresu działania i siedzib terenowych komisji rozjemczych i terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy

(*Dziennik Ustaw z dnia 7 czerwca 1975 r. Nr 18, poz. 101*)

Na podstawie art. 244 Kodeksu Pracy (Dz. U. z 1972 r. Nr 24, poz. 141 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych i Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się siedziby terenowych komisji rozjemczych i terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy w miejscowościach, w których mają siedziby sądy rejonowe, a w miastach podzielonych na dzielnice — w tych dzielnicach.

§ 2. Terytorialny zakres działania terenowej komisji rozjemczej i terenowej komisji odwoławczej do spraw pracy pokrywa się z obszarem właściwości miejscowej odpowiedniego sądu rejonowego, a w miastach podzielonych na dzielnice — z obszarem dzielnicy.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 czerwca 1975 r.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: *T. Rudolf*

72.

WYTYCZNE Nr 10 MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 30 maja 1975 r.

w sprawie wstępnego stażu pracy

(*Dziennik Urzędowy Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 2 czerwca 1975 r. Nr 5, poz. 11*)

Na podstawie § 4 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1972 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, Dz. U. Nr 28, poz. 201 w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych ustala się, co następuje:

1. Zgodnie z art. 94 pkt 7 Kodeksu pracy zakład pracy obowiązany jest stwarzać pracownikom podejmującym zatrudnienie po ukończeniu szkoły zawodowej lub szkoły wyższej warunki sprzyjające przystosowaniu się do należytego wykonywania pracy. Oznacza to, że wykonywanie pracy przez absolwentów szkół zawodowych lub szkół wyższych powinno rozpoczynać się od przystosowania i wdrożenia absolwenta do pracy w formie wstępnego stażu pracy.

2. Zakład pracy w umowach o pracę zawieranych z absolwentami powinny zamieszczać klauzulę

stwierdzającą, że absolwent rozpoczyna pracę od odbycia wstępnego stażu pracy mającego na celu przystosowanie i wdrożenie go do pracy. W umowach o pracę należy określić również czas trwania wstępnego stażu pracy oraz ustalić, że absolwent jest w czasie odbywania stażu zaszeregowany na stanowisko stażysty lub na stanowisko robotnicze, a także określić stanowisko i zaszeregowanie po ukończeniu wstępnego stażu pracy zgodnie z taryfikatorem kwalifikacyjnym.

3. Klauzulę, o której mowa w ust. 2, należy zamieszczać w umowach o pracę zawieranych:

1) na czas nieokreślony z absolwentami zasadniczych szkół zawodowych, liceów zawodowych, średnich szkół zawodowych (policealnych studiów zawodowych) oraz szkół wyższych, z którymi zgodnie z art. 28 § 4 pkt 2 Kodeksu pracy zakłady pracy nie

mają obowiązku zawierania umów na okres próbny i na okres wstępny,

2) na czas określony z absolwentami szkół wyższych objętymi przepisami o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych.

4. Klauzuli, o której mowa w ust. 2, nie należy zamieszczać w umowach zawieranych z absolwentami szkół ogólnokształcących, którzy zgodnie z art. 28 Kodeksu pracy są zatrudniani na okres próbny i wstępny oraz z absolwentami szkół wymienionych w załączniku do wytycznych którzy pracują zawodowo lub uprzednio odbyli przygotowanie zawodowe albo którzy przystosowanie i wdrożenie do pracy odbyli w czasie nauki w szkole.

5. Czas trwania wstępnego stażu pracy należy ustalać na 3 miesiące a w przypadkach uzasadnionych rodzajem zawodu lub przyszłej pracy — na okres dłuższy nie przekraczający jednak 6 miesięcy. Wstępny staż pracy dla absolwentów: Wydziałów Lekarskich Akademii Medycznych oraz Akademii Rolniczych i średnich szkół rolniczych podejmujących pracę w uspołecznionym rolnictwie lub w służbie weterynaryjnej, a także dla absolwentów szkół wyższych kierunków technicznych podejmujących pracę w służbach eksploatacji kolei — należy ustalać na okres do 12 miesięcy.

W razie rozwiązania umowy o pracę przed zakończeniem wstępnego stażu pracy nowy zakład pracy zalicza do stażu pracy czas odbytego wstępnego stażu pracy w poprzednim zakładzie pracy.

6. Wstępny staż pracy dłuższy niż 3 miesiące powinien odbywać się według programu ustalonego przez zakład pracy na podstawie resortowego programu wstępnego stażu pracy. Programy resortowe powinny określać w szczególności harmonogram wstępnego stażu pracy, czas trwania wstępnego stażu pracy, zakres umiejętności jaki absolwent powinien opanować.

7. Celem wstępnego stażu pracy jest:

- 1) adaptacja zawodowa i społeczna absolwenta,
- 2) rozpoznanie predyspozycji i uzdolnień zawodowych absolwenta, warunkujących racjonalne włączenie go do procesu pracy,
- 3) szczegółowe zapoznanie absolwenta z organizacją zakładu pracy i rodzajem pracy oraz wdrożenie go do pracy, którą będzie wykonywać po ukończeniu

Wstępnego stażu pracy nie stosuje się do absolwentów:

- 1) szkół przysposabiających do zawodu,
- 2) zasadniczych szkół zawodowych (przyszkolowych i doksztalających) dla pracujących,
- 3) zasadniczych szkół zawodowych dla nie pracujących, którzy odbyli praktyczną naukę zawodu w uspołecznionych zakładach pracy i podejmują pracę w tych zakładach,
- 4) średnich szkół zawodowych i średnich szkół ogólnokształcących dla pracujących,
- 5) studiów wyższych dla pracujących,

niu wstępnego stażu, a zwłaszcza ze specyfiką zakładu, przyszłym stanowiskiem pracy, profilem produkcji (działalnością), organizacją pracy oraz działalnością organizacji społeczno-politycznych działających w zakładzie.

8. Zakończenie wstępnego stażu pracy następuje bez poddania absolwenta egzaminowi.

9. Absolwentom w okresie wstępnego stażu pracy przysądza się wynagrodzenie zasadnicze przewidziane dla stanowisk stażystów w obowiązujących tabelach płac. Absolwenci szkół wyższych, którzy ukończyli studia z oceną końcową co najmniej dobrą powinni otrzymać maksymalną stawkę wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego w obowiązującej tabeli płac dla stanowiska stażysty.

10. W czasie odbywania wstępnego stażu pracy na stanowiskach robotniczych w zakładach pracy, w których obowiązują taryfikatory kwalifikacyjne i dziewięciostopniowa tabela płac, należy przysądzać wynagrodzenie zasadnicze:

1) według II lub III kategorii zaszeregowania robotników absolwentom zasadniczych szkół zawodowych,

2) według III lub IV kategorii zaszeregowania robotników — absolwentom średnich szkół zawodowych.

W czasie odbywania wstępnego stażu pracy absolwenci mogą być zatrudniani w systemie akordowym tylko w wypadkach uzasadnionych szczególnymi warunkami pracy.

11. Wysokość wynagrodzenia absolwentów szkół wymienionych w ust. 10 w czasie odbywania wstępnego stażu pracy na stanowiskach robotniczych w zakładach pracy, w których nie obowiązują taryfikatory kwalifikacyjne i w zakładach, w których stosowane są inne niż dziewięciostopniowe tabele płac określają przepisy wydane przez właściwych ministrów w uzgodnieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych. Wysokość tego wynagrodzenia powinna odpowiadać wysokości wynagrodzeń określonych w ust. 10.

12. Absolwentowi w okresie odbywania wstępnego stażu pracy może być przyznana premia za osiągnięcia w pracy, zgodnie z obowiązującymi w zakładzie pracy przepisami.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: *T. Rudolf*

Załącznik do Wytycznych Nr 10
Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych
z dnia 30 maja 1975 r. (poz. 11)

6) szkół wyższych, którzy ukończyli studia doktorskie,

7) średnich szkół zawodowych dla nie pracujących podejmujących pracę na stanowisku przy obsłudze klientów w jednostkach usługowych,

8) średnich szkół zawodowych resortu górnictwa i energetyki oraz resortu przemysłu ciężkiego podejmujących pracę na stanowiskach robotniczych w zakładach górniczych,

9) szkół dla nie pracujących, którzy przed rozpoczęciem wstępnego stażu pracy odbywali zasadniczą służbę wojskową w zawodzie wyuczonym lub w za-

wodzie pokrewnym i przedstawią odpowiednie zaświadczenie właściwego organu wojskowego,

10) szkół artystycznych, księgarskich oraz kulturalno-oświatowych i bibliotekarskich,

11) podejmujących pracę w rzemieślniczych zakładach pracy,

12) którzy przed ukończeniem nauki w szkole byli zatrudnieni w tym samym lub pokrewnym zawodzie albo na takim samym lub pokrewnym stanowisku co najmniej przez okres pół roku,

13) średnich szkół medycznych oraz akademii me-

dycznych z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 5 wytycznych,

14) dla których przewidziany jest obowiązek odbycia praktyki zawodowej w szczególnych przepisach prawnych,

15) podejmujących pracę w zawodzie nauczycielskim,

16) szkół wyższych podległych Ministrowi Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej, Ministrowi Obrony Narodowej oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

73.

WYTYCZNE Nr 7 MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 30 maja 1975 r.

w sprawie organizacji terenowych komisji rozjemczych
i terenowych komisji odwoławczych do spraw pracy

(Dziennik Urzędowy Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 2 czerwca 1975 r. Nr 5, poz. 12)

W związku z przekształceniem z dniem 1 czerwca 1975 r. powiatowych komisji rozjemczych i powiatowych komisji odwoławczych do spraw pracy w terenowe komisje rozjemcze i terenowe komisje odwoławcze do spraw pracy — na podstawie art. 278 § 1 Kodeksu pracy (Dz.U. z 1974 r. nr 24, poz. 141 i z 1975 r. nr 16, poz. 91) i stosownie do art. 47 ustawy z dnia 28 maja 1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz.U. nr 16, poz. 91) w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych wyjaśnia się co następuje:

1) Członkowie powiatowych komisji rozjemczych oraz powiatowych komisji odwoławczych do spraw pracy stają się członkami terenowych komisji rozjemczych i terenowych komisji odwoławczych do spraw

pracy właściwych dla miejscowości, w których znajduje się siedziba zakładu pracy członka komisji.

2. Akta spraw i inną dokumentację dotychczasowej powiatowej komisji rozjemczej i powiatowej komisji odwoławczej do spraw pracy przejmuje terenowa komisja rozjemcza i terenowa komisja odwoławcza do spraw pracy właściwe dla miejscowości, która była dotychczas siedzibą powiatowych komisji.

3. Akta spraw nie należących ze względu na właściwość miejscową do terenowej komisji rozjemczej lub terenowej komisji odwoławczej do spraw pracy, o której mowa w ust. 2, komisja ta przekazuje komisji właściwej miejscowo.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: *T. Rudolff*

74.

UCHWAŁA Nr 164 RADY MINISTRÓW

z dnia 29 sierpnia 1975 r.

w sprawie skróconego czasu pracy w podziemnych kopalniach rud.

(Monitor Polski z dnia 23 września 1975 r. Nr 29, poz. 177)

Na podstawie art. 130 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. W podziemnych kopalniach rud metali nieżelaznych, rud żelaza i w przedsiębiorstwach górniczego wykonawstwa inwestycyjnego wprowadza się skrócony czas pracy dla pracowników zatrudnionych pod ziemią przy:

1) czyszczeniu rzepi w szybach i osadników wodnych,

2) głębinieniu oraz pogłębieniu szybów i szybików,

3) naprawie i konserwacji szybów, szybików oraz urządzeń szybowych i przyszybowych,

4) głębinieniu, obudowie i zbrojeniu szybów w warunkach zamrażania,

5) cementacji uszczelniającej oraz przezbrajaniu i wyposażaniu szybów głębinowych — wydechowych w miejscach, gdzie woda leje się z góry, a szybkość powietrza przekracza dopuszczalne normy.

§ 2. 1. Czas pracy pracowników zatrudnionych przy robotach określonych w § 1 pkt 1—3 ustala się na 42 godziny tygodniowo.

2. Czas pracy pracowników zatrudnionych przy robotach określonych w § 1 pkt 4 i 5 ustala się na 36 godzin tygodniowo.

3. Godzinowe stawki płac ulegają podwyższeniu w stosunku, w jakim pozostaje normalny czas pracy do skróconego czasu pracy.

§ 3. Minister Przemysłu Ciężkiego przywróci normalny czas pracy przy wykonywaniu robót, o których mowa w § 1, w razie zastosowania takich urządzeń ochronnych lub wprowadzenia takich zmian w warunkach produkcyjnych, które usuwają szkod-

liwe dla zdrowia lub szczególnie uciążliwe warunki pracy.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

75.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 2 września 1975 r.

w sprawie wysokości i zasad przyznawania ekwiwalentu pieniężnego funkcjonariuszom pożarnictwa, którzy w miejscu pełnienia służby nie otrzymali mieszkania.

(Monitor Polski z dnia 23 września 1975 r. Nr 29, poz. 180)

Na podstawie art. 17 ust. 2 dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. z 1974 r. Nr 50, poz. 321 i z 1975 r. Nr 20, poz. 106) zarządza się co następuje:

§ 1. Absolwentom szkół pożarniczych, którzy podjęli służbę w jednostce ochrony przeciwpożarowej poza miejscem stałego zamieszkania, wskazanej przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych, oraz funkcjonariuszom pożarnictwa przeniesionym służbowo do innej miejscowości, zwanym dalej „funkcjonariuszami”, jeżeli zakład pracy nie zapewni im mieszkania w miejscowości, w której pełnią służbę, przysługuje do czasu otrzymania mieszkania ekwiwalent pieniężny w wysokości 300 zł miesięcznie dla samotnych oraz 500 zł miesięcznie dla mających na utrzymaniu członków rodziny wspólnie z nim zamieszkałych.

§ 2. 1. Za mieszkanie w miejscu pełnienia służby uważa się mieszkanie, do którego czas dojazdu z miejsca pełnienia służby według rozkładu jazdy publicznymi środkami transportu nie przekracza godziny w jedną stronę łącznie z przesiadkami.

2. Przez członków rodziny rozumie się:

- a) współmałżonka,
- b) dzieci własne, przysposobione lub przyjęte na wychowanie,
- c) rodziców (dziadków, byłych opiekunów) funkcjonariusza lub jego małżonka.

§ 3. 1. Ekwiwalent pieniężny nie przysługuje funkcjonariuszowi, jeżeli:

- 1) w miejscu pełnienia służby posiada mieszkanie:
 - a) za które jest obowiązany opłacić czynsz ustalony na podstawie przepisów prawa lokalowego,
 - b) stanowiące odrębną nieruchomość, mieszkanie spółdzielcze lub dom jednorodzinny,
- 2) jest samotny i mieszka w mieszkaniu (domu) rodziców w miejscu pełnienia służby,
- 3) bezzasadnie odmówił przyjęcia proponowanego mu w miejscu pełnienia służby odpowiadającego normom zaludnienia mieszkania spółdzielczego lub mieszkania będącego w dyspozycji terenowego organu administracji państwowej,
- 4) korzysta z bezpłatnego zakwaterowania w pokojach służbowych, gościnnych lub hotelach przyzakładowych.

2. Przez mieszkanie określone w ust. 1 pkt 1 należy rozumieć także mieszkanie, którego najemcą (właścicielem) jest małżonek funkcjonariusza.

§ 4. 1. Funkcjonariusze mieszkający w hotelach przy zakładach pracy otrzymują zamiast ekwiwalentu pieniężnego zwrot kosztów poniesionych z tego tytułu. Zwrot poniesionych kosztów przysługuje również w razie zamieszkiwania w hotelu funkcjonariusza wraz z członkami rodziny będącymi na jego utrzymaniu.

2. Jeżeli funkcjonariusz zamieszkuje w hotelu, a członkowie rodziny będący na jego utrzymaniu w innym lokalu w miejscowości, w której pełni służbę, otrzymuje on jedynie ekwiwalent pieniężny w wysokości określonej w § 1.

3. Funkcjonariusze zachowują prawo do ekwiwalentu pieniężnego określonego w § 1 również w okresie urlopu wypoczynkowego lub delegowania na szkolenie.

§ 5. 1. Ekwiwalent pieniężny przyznaje na podstawie wniosku złożonego przez funkcjonariusza kierownik zakładu pracy, w którym funkcjonariusz pełni służbę. We wniosku funkcjonariusz jest obowiązany podać wszystkie okoliczności mające wpływ na przyznanie ekwiwalentu pieniężnego.

2. Należność z tytułu ekwiwalentu pieniężnego przysługuje funkcjonariuszowi z dniem przybycia do zakładu pracy w celu pełnienia służby.

§ 6. 1. Wyплаты ekwiwalentu pieniężnego dokonuje co miesiąc z dołu zakład pracy, w którym funkcjonariusz pełni służbę.

2. Jeżeli prawo do ekwiwalentu pieniężnego powstało w ciągu miesiąca, kwotę ekwiwalentu za czas do końca miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części ekwiwalentu miesięcznego za każdy dzień.

§ 7. Funkcjonariusz uprawniony do ekwiwalentu pieniężnego jest obowiązany powiadomić zakład pracy o każdej zmianie mającej wpływ na prawo do tego ekwiwalentu.

§ 8. Ekwiwalent pieniężny nie przysługuje funkcjonariuszowi w okresie otrzymywania dodatku za rozłąkę, o którym mowa w § 4 ust. 1 uchwały nr 91 Rady Ministrów z dnia 30 maja 1975 r. w sprawie zatrudnienia pracowników znoszonych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski Nr 17, poz. 111).

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: S. Kawalczyk

Informacja o czasopismach wydawanych przez INSTYTUT WYDAWNICZY CRZZ

BIULETYN CRZZ

Prenumerata roczna zł 40.—, półroczna zł 20.—, kwartalna zł 10.—

PRZEGLĄD ZWIĄZKOWY — miesięcznik teoretyczno-polityczny związków zawodowych. Prenumerata roczna 48 zł, półroczna 24 zł, kwartalna 12 zł.

TRYBUNA SAMORZĄDU ROBOTNICZEGO — dwutygodnik społeczno-gospodarczy związków zawodowych. Prenumerata roczna 48 zł.

KULTURA I ŻYCIE — miesięcznik społeczno-kulturalny związków zawodowych. Prenumerata roczna 48 zł.

PRZYJACIEL PRZY PRACY — miesięcznik ilustrowany poświęcony sprawom ochrony pracy. Prenumerata roczna 48 zł.

KWARTALNIK HISTORII RUCHU ZAWODOWEGO — czasopismo Biura Historycznego CRZZ. Prenumerata roczna 40 zł.

DZIAŁKOWIEC — miesięcznik ilustrowany Pracowniczych Ogródków Działkowych. Prenumerata roczna 30 zł.

BEZPIECZEŃSTWO PRACY — miesięcznik ilustrowany Centralnego Instytutu Ochrony Pracy. Prenumerata roczna 156 zł.

Informacji o warunkach prenumeraty udzielają urzędy pocztowe i Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

ZAMÓWIENIA NA PRENUMERATĘ PRZYJMUJĄ:

Miejscowe Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” — od instytucji i organizacji społeczno-politycznych, jednostek gospodarki uspołecznionej oraz wszelkiego rodzaju innych zakładów pracy.

Urzędy pocztowe i doręczyciele — od prenumeratorów indywidualnych oraz zakładów pracy w miejscowościach, w których nie ma oddziałów RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

Reklamacje w sprawie prenumeraty czasopism prosimy kierować bezpośrednio do placówki (lub doręczyciela), która przyjęła zamówienie i wpłatę na prenumeratę.

INSTYTUT WYDAWNICZY CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

Informacji o warunkach prenumeraty udzielają oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” i urzędy pocztowe.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Sprzedaż egzemplarzy numerów zdezaktualizowanych, na uprzednie pisemne zamówienia, prowadzi Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Towarowa 28.